

Отже, підсумовуючи, можна зробити наступні висновки: узагальнені вміння розв'язувати нестандартні завдання технічного спрямування, наявність досвіду, вмінь і знань у галузі техніки підвищують успішність творчої діяльності студентів вищих технічних навчальних закладів; організацію творчої діяльності студентів вищих технічних навчальних закладів розуміємо як сукупність процесів співробітництва та співтворчості зі студентами, спрямованих на створення нових ідей і способів дій щодо вирішення проблеми технічного характеру, яка виникає з умов дійсності; для успішної організації творчої діяльності студентів ВНЗ необхідно враховувати специфіку цього процесу.

Література

1. Варій М.Й. Загальна психологія: Підручник.– К., 2007.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 344 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. - Видання друге, перероблене та доповнене. - Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. - 222 с.
4. Роменець В. А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2005. - 916 с.
5. Суворова Г. А. Психология деятельности: учеб. пособие для студ. психол. и пед. / Г. А. Суворова. – М. : ПРЕС, 2003. – 175 с.

Рябушко І.А.

Науковий керівник: доцент кафедри філософії і ППП

Чепурна В.О.

МЕТОДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ КОЛЕКТИВУ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Потужний соціалізуючий і виховний вплив на особистість студента мають саме студентське середовище та особливості студентської групи, у яку він входить. Такі особливості студентської групи, як однорідність вікового

складу (різниця у віці зазвичай не більше 5 років), зумовлюють вікову схожість інтересів, цілей, психологічних особливостей, сприяють згуртуванню групи.

Актуальність дослідження особливостей колективу студентської групи полягає у наступному: по-перше, недостатньо вивчені проблеми, пов'язані із впливом функціонування студентської групи на успішність навчання; по-друге, важливим є вдосконалення та оновлення методик соціально-психологічної діагностики і дослідження процесу підвищення ефективності функціонування студентської групи.

Метою роботи є аналіз основних існуючих методів психологічної діагностики колективів студентських груп і виявлення найбільш ефективних для сучасного суспільства.

Спостереження – основний, найбільш розповсюджений у педагогічній психології (і в педагогічній практиці в цілому) емпіричний метод вивчення людини. Під спостереженням розуміється цілеспрямоване, організоване і певним чином фіксоване сприйняття досліджуваного об'єкта [3].

Спостереження може проводитися безпосередньо або ж з використанням технічних засобів і способів реєстрації даних (фото-, аудіо- і відеоапаратура, карти спостереження та ін.). Однак за допомогою спостереження можна знайти лише явища, що зустрічаються у звичайних, нормальних умовах, а для пізнання істотних властивостей об'єкта необхідне створення спеціальних умов, відмінних від нормальних.

Головними особливостями методу спостереження є:

- безпосередній зв'язок спостерігача і спостережуваного об'єкта;
- упередженість (емоційна забарвленість) спостереження;
- складність (часом – неможливість) повторного спостереження [1].

Залежно від позиції спостерігача виокремлюють відкрите і приховане спостереження. Перше означає, що випробуваним відомий факт їх наукової підконтрольності, а діяльність дослідника сприймається візуально. Приховане спостереження передбачає факт прихованого простеження дій випробуваного. Різниця між першим і другим полягає в зіставленні даних про хід психолого-

педагогічних процесів і поведінці учасників навчально-виховного взаємодії в умовах відчуття піднаглядних і свободи від очей сторонніх.

Бесіда – широко розповсюджений у педагогічній психології емпіричний метод одержання відомостей (інформації) про студента у спілкуванні із ним, у результаті його відповідей на цілеспрямовані питання. Це специфічний для педагогічної психології метод дослідження поведінки учня. Діалог між двома людьми, у ході якого одна людина виявляє психологічні особливості іншого, називається методом бесіди [2].

У бесідах, діалогах, дискусіях виявляються відносини учнів, вчителів, їхні почуття і наміри, оцінки і позиції. Дослідники всіх часів в бесідах одержували таку інформацію, яку ніякими іншими способами одержати неможливо.

Інтерв'ю називають цілеспрямованим опитуванням. Інтерв'ю визначається як псевдобесіда: інтерв'юер увесь час повинен пам'ятати, що він – дослідник, не випускати з уваги план і вести розмову у потрібному йому руслі.

Анкетування – емпіричний соціально-психологічний метод отримання інформації на підставі відповідей на спеціально підготовлені, що відповідають основному завданню дослідження питання, що складають анкету. Анкетування – метод масового збору матеріалу за допомогою спеціально розроблених опитувальників, званих анкетами. Анкетування ґрунтується на припущенні, що людина відверто відповідає на задані йому питання. Однак, як показує останні дослідження ефективності даного методу, ці очікування виправдовуються приблизно наполовину [1].

Педагогів і психологів анкетування влаштовує можливістю швидких масових опитувань студентів, викладачів, батьків, дешевиною методики і можливістю автоматизованої обробки зібраного матеріалу.

Однак все більшого поширення в педагогічній психології одержує метод тестування. Тест психології – фіксоване у часі випробування, призначене для встановлення кількісних (і якісних) індивідуально-психологічних

відмінностей. Тест – основний інструмент психодіагностичного обстеження, за допомогою якого здійснюється психологічний діагноз. Зазвичай, тестування як метод психолого-педагогічного дослідження зливається із практичним тестуванням поточної успішності, виявленням рівня навченості, контролем якості засвоєння навчального матеріалу [1].

Таким чином, аналіз методів психодіагностики колективу студентської групи дозволяє виділити найбільш використовувані і ефективні: спостереження і тестування. Простота, швидкість отримання результатів, можливість охоплення великого кола вирішуваних питань, є їх головними перевагами. Спостереження і бесіда також дозволяють встановити психологічні особливості особистості студента та академічної групи в цілому.

Література

1. Власова О. І. Педагогічна психологія : Навч.посібник / Олена Іванівна Власова. – Київ: Либідь, 2005. – 400 с.
2. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). 2-ге вид.: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 128 с.
3. Савчин М. В. Педагогічна психологія: навчальний посібник / Мирослав Васильович Савчин. – Київ: Академвидав, 2007. – 481 с. – (Серія: Альма матер).

Сахно АС.

Науковий керівник: старший викладач кафедри філософії і ППП

Разумовська Н.Р.

РОЛЬ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Ключовим елементом підготовки кваліфікованих робітників для виробництва є практичне навчання, у якому найбільш повно здійснюється процес формування професійних якостей. Важлива роль у структурі практичного навчання належить лабораторно-практичним заняттям, що є